

**Ordonnantie : De behoudenisse an de gesontheyt van't volck van alle tyden
synde geweest het voornaemste ooghwit van alle goede ende wel
geschickte policie ... / onderteekent P. Lion.**

Contributors

Lion, P.
Pauwels

Publication/Creation

Brussels : Pauwels, Stads-Drukker, 1778.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/ha5rt7hz>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

ORDONNANTIE.

DE BEHOUDENISSE VAN DE GESONTHEYT VANT VOLCK VAN ALLE TYDEN synde geweest het voornaemste ooghvit van alle goede ende wel geschickte Policie; heeft men binnen dese Stadt van over menige honderde jaeren by verscheyde ende losfelycke Ordonnantien eene befondere forshe gehad van den Invoer te beletten van het Doodt ende Geflacht Vleesch, als synde den eenighsten middel om te voorcomen het innebrenghen van het Rodt, bedorven ende poeckachtigh, vermits by ondervindinge bleykt dat men het Vleech der geflachte geinfectheert. de Beesten soodanigh kan uytstellen ende opfchicken, dat 24 uren daer naer het onmogelyck word de Befmetheydt van dien alnogh gewaer te worden: tweck de Policie genoodfaect heeft niet alleen van te beletten den Invoer van het Geflacht Vleesch, maer daer-en-boven van alnoch te verbieden dat binnen dese Stadt geen Geflacht Vleesch en soude moghen verpenneweidt worden dan alleen het gene alhier door eenen gesworen Slagher soude geflagen geweest lyn, mitgaders dat gēnen gezwarenen Slachter eenigh Vleesch en soude moghen flagen het gene het alderminste met eenige Poecke of eenige andere Siecke, eygen aan het Veede, soude beftet gevonden worden.

Dogh alsoo men, niet teghenstaende 't federt eenighen tydt gewaer wordt dat misbruyckende den vryen Vrydaghs Merckt ende het Privilegie dier verdreyende tot naedele ende peryckel van de Gemeynte, sommige buyten-Lieden andermael het geflacht Vleesch beghinner ^{ane te Lengh} t'ondermenghelen, soo verre dat men verscheyde waer ^{gedr} anghen is geweest geheele Beesten in de acerde te ooen dolven, de welcke des niet te min sommighe baet fuchtighe Menschen uyt de acerde gegraveen ende te coop geo ^{ng}ghen hebben: Soo is't dat Myne Heeren die ^{Amp} ^{Lieutenant} Borgemeesteren, Schepenen, Treforiers, Rentmeesters ende Raedt deser Stadt inhererende in de maet-regels onder de welcke het Privilegie rieckende den vryen Vrydaghs-Merckt, van synen oorspronck af altydt isgebruyckt ende mede bepaelt geweest, goetgevonden hebben t'ordonneren ende te statueren, gelyck sy ordonneren ende statueren mits dese.

I.

Dat niemand wie hy sy weder van buyten ofte van binnen deser Stadt en fal moghen brengen doen ofte laeten brenghen, om aldaer te vercoopen ofte leveren eenigh Vleesch t'zy van Ofen, Koyen, Veerzen, Veeren, Stieren, Verckennen, Calveren, Hamelen, Lammeren, Geytkens ofte diergelycke hoedanigh 't selven souden moghen wesen, weder versch, geflouten ofte geroeckt 't zy met stukken ofte anderfnts 't welck buyten dese Stadt geflaghen is, maer sullen allen buyten Luyden die de Vrydigheyt van den vryen Vrydaghs-Merckt willen genieten alle Beesten die ly binnen dese Stadt geflagen sullen willen penneweidt werden vercoopen, moeten levende binnen dese Stadt doen brenghen des Donderdaghs voor denvooriz Vrydaghs-Merckt, ende die aldaer doen slaen by eenen gezwarene Slagher deser Stadt, op de pene foo wie 'contrarie van dyen dede, dat die fal verbeuren allen het Vleesch 't welck hy van buyten alsoo binnen dese Stadt fal hebben gebracht ofte dat by andere dan by gezwarene Slaghers fal syn geflaghen.

II.

Item, om het selve wel te onderhouden, dat de Heere Amtman ofte den Heere Lieutenant, sync Dienaers, Keurmeesters ofte gezwarene Weghers door het Vleesch-Vercoopers Amvacht daer toe gecommitteert ende elck van hun int' besonder loo wanneer sy lufpici'e sullen hebben van contraventie, sullen moghen doen onderfoek in alle Manden, Sacken, Tonnen, Korven ende Hotten, ende wie hem daer teghens partie maeckt, die fal verbeuren die selve Manden, Sacken, Tonnen, Korven ende Hotten met 't ghene des daer inne is, boven de amende van 50 Guldens, te bekeeren in dryen naer oude gewoonte, executabel uyt crachte deser, fonder in oppositie ontfangen te worden dan naer voorgaende namptifatié, behoudenlyck dat hier inne niet en worden begrepen die geroeckte Hespen, Tongen, nochte oock het Westphaels ende andere uytlands geroeckt Vleelch ende Speck nochte het geloden Vleesch, 't welck aleer vercocht te worden fal moeten worden gekeurt by de Keurmeesters.

Belastende daer en boven de Comisen ofte Commisariissen weghens Myne voorz. Heeren tot conservatie der gerechtigheden deser Stadt aan desselfs Poorten aengestelt, van de waeckende oogh te houden op d'observantie van dese wesentlycke Ordonnante op pene van over hunne veronachtlaemheyd gestraft te worden by Suspensie, Caffatie ofte andere meerdere ofte mindere pene naer eyfch ende gelegentheyt van faecke.

Behoudenlyck nochtans dat men fal laeten innecomen het geslagen Vleesch 't welck jaerlyckx weghens eenige Corpora ofte Steden aen sommighe particulieren wordt geschenkt, soo nochtans dat in diergelycke toevalen om te verhoeden het bedrogh 't welck daer over loude connen begaan worden, de Comisen ofte Commisariisten der Poorsten sullen gehouden wesen diergelycke vrachten Vleesch te vergefelschappen tot de plaetse toe hunder destinatie, waer van ly daeghs daer naer behoorlyck Rapport sullen doen aan d'Heeren Treforiers ende Rentmeesters bevatende de Ure van den Invoer, den Naem van den Innebrengher met den ghenen van den Persoon aen wie het selven fal ter handt gestelt geweest syn, gelyck daer over oock rapport fal worden gedaen ten Comptoir alwaer de Rechten over het Veede worden betaelt, reserverende Myne voorz. Heeren hun veranderen vermeederen ofte verminderen gelyck sy naer eyfch ende gelegentheyt van faecke sullen vinden te behooren, mitgaders belastende dese met enregistrature ter Treforye deser Stadt.

*Aldus Gedoen ende Gepubliceert ter Grooten Puyen af van
dese Stadt-Huyse ter Presentie van Myne Voorschrewe
Heeren op den 1. July 1778.*

Onderteekent P. L I O N.